

Klasifikační systémy v psychiatrii

Klasifikační systémy v psychiatrii mají za cíl mezinárodní standardizaci psychických poruch.^[1] Poskytují tedy společný jazyk všem pracovníkům v oboru, slouží k efektivní komunikaci a stanovení správné diagnózy. Mimo jiné zjednodušují i následné epidemiologické zpracovávání dat.

Klasifikační systémy

V klasifikačních systémech se využívají dva hlavní přístupy:

- **Kategoriální** – rozlišuje kvalitativně rozdílné fenomény, které se od sebe liší jasně danými kritérii
- **Dimenzionální** – určuje míru, do jaké osoba vyjadřuje daný příznak a jeho četnost^[2]

Mezi základní užívané systémy patří:

1) **MKN**, Mezinárodní klasifikace nemocí (hlavně **Evropa** včetně **ČR**):

- 1893 – Mezinárodní seznam příčin smrti, v Chicagu, nebyly v něm ještě duševní poruchy;
- 1938 – 5. revize s kapitolou „Nemoci nervového systému a smyslových orgánů“ obsahující 4 duševní poruchy: duševní zaostalost, schizofrenie, maniodepresivní psychózu a ostatní duševní poruchy;
- **1948 – 6. revize**, MKN, přidána samostatná kapitola věnovaná **psychiatrii**, záštitu přebírá WHO;

2) **DSM**, Diagnostický a statistický manuál (**USA**):

- 1952 Diagnostický a statistický manuál duševních chorob (DSM-I) vytvořený Americkou psychiatrickou asociací;
- Americe se nelíbil MKN a její rozdělení duševních chorob – mají kategorizaci **fenomenologickou** – každá porucha je definována určitým počtem diagnostických kritérií;
- DSM-III ovlivnil i 10. revizi MKN (1993);
- 2013 vydána současná pátá verze **DSM-V**.

MKN-10

Též známý jako ICD-10 (*International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems 10th revision*).

V aktuální klasifikaci je psychiatrii věnována pátá **V. kapitola Poruchy duševní a poruchy chování**. Obsahuje asi 1000 kategorií, kódy F00-F99, k vzhlednutí zde (<https://mkn10.uzis.cz/prohlizec/zde>). Míží zde dlouho tradované dělení poruch na psychózy a neurózy.

F00–F09	organické duševní poruchy včetně symptomatických
F10–F19	duševní poruchy a poruchy chování vyvolané účinkem psychoaktivních látek
F20–F29	schizofrenie, schizofrenní poruchy a poruchy s bludy
F30–F39	poruchy nálady
F40–F49	neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresem a somatoformní poruchy
F50–F59	behaviorální syndromy spojené s fyziologickými poruchami a somatickými faktory
F60–F69	poruchy osobnosti a poruchy chování u dospělých
F70–F79	mentální retardace
F80–F89	poruchy psychického vývoje
F90–F98	poruchy chování a emocí v dětském věku (se začátkem obvykle v dětství a v adolescenci)
F99	nespecifická duševní porucha

Pravidla diagnostického procesu

Proces je třístupňový:

- nejprve se sbírají specifické symptomy (nálady apod.);
- sdružují se do specifických syndromů;
- následně se dedukuje přítomnost určité choroby.

Duševní porucha (dle APA (<https://www.psychiatry.org/>)) je takový vzorec chování, který je spojen s nepříjemnými pocity nebo narušením funkce alespoň v jedné z důležitých životních oblastí.

Odkazy

Související články

- Mezinárodní klasifikace nemocí
- MKN pro onkologii

Externí odkazy

- The American Psychiatric Association (<https://www.psychiatry.org/>)
- MKN-10 a její aktualizace (https://www.uzis.cz/system/files/MKN-10_aktualizace.pdf) (*ÚZIS*)

Reference

1. VAN HEUGTEN-VAN DER KLOET, Dalena a Ton VAN HEUGTEN. The classification of psychiatric disorders according to DSM-5 deserves an internationally standardized psychological test battery on symptom level. *Front Psychol* [online]. 2015, vol. 6, s. 1108, dostupné také z <<http://journal.frontiersin.org/Article/10.3389/fpsyg.2015.01108/abstract>>. ISSN 1664-1078.
2. DUŠEK, Karel, et al. *Diagnostika a terapie duševních poruch*. 2. vydání. 2015. s. 272. ISBN 978-80-247-4826-9.

Zdroje

- BENEŠ, Jiří. *Studijní materiály* [online]. [cit. 2010]. <<http://jirben.wz.cz>>.
- DILLING, Horst. *Klassifikation psychischer Störungen*. 18. vydání. 2014. ISBN 9783456841243.